

Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων
Πρεσβεία της Ελλάδος στη Μαδρίτη

**Δελτίο Οικονομικών και Επιχειρηματικών
Εξελίξεων στην Ισπανία**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024

Επιμέλεια-σύνταξη:

Παντελής Γκάσιος
Χριστίνα Οικονόμου
Αριάδνη Κορμαλή

Ανδα. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη, <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Πληθωρισμός Οκτωβρίου 2024 στην Ισπανία

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία που δημοσίευσε σήμερα το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INE), ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή στην Ισπανία ανέκαμψε τον Οκτώβριο τ.ε. στο 1,8%, καταγράφοντας ήπια αύξηση κατά τρία δέκατα της ποσοστιαίας μονάδας, συγκριτικά με τον προηγούμενο μήνα. Η άνοδος αυτή, αν και μέτρια, αποτυπώνει, σύμφωνα με αναλυτές, τις εντάσεις στην εθνική οικονομία, με αντικρουόμενους παράγοντες να επηρεάζουν τον γενικό δείκτη τιμών. Ο δομικός πληθωρισμός, ο οποίος δεν περιλαμβάνει τις τιμές των φρέσκων τροφίμων και της ενέργειας, λόγω της υψηλής μεταβλητότητάς τους, αυξήθηκε επίσης ελαφρά και διαμορφώθηκε στο 2,5%, ένα δέκατο της ποσοστιαίας μονάδας περισσότερο συγκριτικά με τον Σεπτέμβριο τ.ε. Ειδικότερα, ενώ οι τιμές των καυσίμων εξακολουθούν να λειτουργούν ως τροχοπέδη στον πληθωρισμό, καταγράφοντας επίπεδα σημαντικά χαμηλότερα από εκείνα κατά το προηγούμενο έτος, άλλοι παράγοντες, όπως η ανάκτηση του ΦΠΑ για ορισμένα προϊόντα στο καλάθι του καταναλωτή, συνέβαλαν σε αυτή την ελαφριά αύξηση. Υπενθυμίζεται ότι μετά από σχεδόν δύο χρόνια μηδενικού συντελεστή ΦΠΑ σε βασικά προϊόντα (αλεύρι, γάλα, ρύζι, αυγά), ο φόρος αυτός επανήλθε εν μέρει την 1η Οκτωβρίου τ.ε., σύμφωνα με σχέδιο της Κυβέρνησης, το οποίο προβλέπει μεταξύ άλλων, ότι από αυτόν τον μήνα μέχρι

τον Δεκέμβριο τ.ε. ο συντελεστής θα είναι 2% και στη συνέχεια θα ανέλθει στο 4% (σε επίπεδα προ πληθωριστικής κρίσης). Επιπλέον, στην περίπτωση των ζυμαρικών και των ελαίων - με εξαίρεση το ελαιόλαδο - ο φόρος αυξήθηκε από 5% σε 7,5%. Αντίθετα, οι τιμές diesel και βενζίνης έχουν μειωθεί κατά 15,9% και 9,8%, αντίστοιχα, συμβάλλοντας στη συγκράτηση των πληθωριστικών πιέσεων στο σύνολο της οικονομίας, την στιγμή που πέρυσι η τιμή της βενζίνης κατέγραψε αύξηση άνω του 9%. Η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας, σε αντίθεση με τα καύσιμα, κατέγραψε ετήσια αύξηση 7,4%.

Ισπανικό Υπουργείο Οικονομίας επιμένει ότι, παρά την ήπια αύξηση και την επιμονή ορισμένων πληθωριστικών πιέσεων, τα τρέχοντα επίπεδα τιμών δεν είναι ανησυχητικά και τονίζει ότι η Ισπανία συνεχίζει να καθιστά συμβατή την ταχεία οικονομική ανάπτυξη με τον πληθωρισμό, ο οποίος έχει μετριαστεί σημαντικά τους τελευταίους μήνες, βελτιώνοντας την οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις.

Χρηματιστήριο

Ο χρηματιστηριακός δείκτης IBEX35 έκλεισε τον Οκτώβριο στις 11,672.60 μονάδες, καταγράφοντας μηνιαία πτώση της τάξεως του 1,72 % έναντι των 11.877,30 μονάδων στο τέλος Σεπτεμβρίου. Σε ετήσια βάση, ο δείκτης IBEX35 εμφανίζεται αυξημένος κατά 28,6%, ενώ σε τριμηνιαία βάση έχει καταγράψει άνοδο της τάξεως του 7,5%.

Στοιχεία ανεργίας για τον Σεπτέμβριο 2024 στην Ισπανία

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν από το ισπανικό Υπουργείο Εργασίας, η καταγεγραμμένη ανεργία αυξήθηκε κατά μόλις 3.164 ανέργους τον Σεπτέμβριο τ.ε. στην Ισπανία, αριθμός σημαντικά χαμηλότερος από τον μέσο όρο αυτού του μήνα τα προηγούμενα χρόνια. Η κοινωνική ασφάλιση κατέγραψε 8.805 επιπλέον εγγραφές, λόγω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας εν όψει έναρξης αφενός του σχολικού έτους και αφετέρου των γεωργικών εργασιών, αντισταθμίζοντας την εξάλειψη εποχικών θέσεων εργασίας, λόγω της λήξης της καλοκαιρινής περιόδου (σχεδόν 200.000 θέσεις καταργήθηκαν μόνο μέσα στον Αύγουστο). Ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης ανήλθε σε 21,2 εκατ. συνεισφέροντες τον Σεπτέμβριο 2024, ενώ ο συνολικός αριθμός των ανέργων ανήλθε σε 2.575.285, κατά 5,4% χαμηλότερος συγκριτικά με τον προηγούμενο χρόνο. Επιπροσθέτως τον μήνα Σεπτέμβριο δημιουργήθηκαν περισσότερες θέσεις εργασίας αυτοαπασχολούμενων (5.731) σε σχέση με τις μισθωτές θέσεις εργασίας (5.310), με τον συνολικό αριθμό των αυτοαπασχολούμενων να ανέρχεται σε 3.377.081, 1,13% περισσότερο από ό,τι το προηγούμενο έτος. Όσον αφορά τα στοιχεία για την καταγεγραμμένη ανεργία, σημειώνεται αισθητή αύξηση ανεργίας μεταξύ των νέων κάτω των 25 ετών (15.027 άνεργοι).

Τον Σεπτέμβριο, ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων συμβάσεων εργασίας ανήλθε σε 1.413.683, σημειώνοντας αύξηση κατά 21.478 (1,54%) σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα το 2023, οι συμβάσεις αορίστου χρόνου σημείωσαν μικρή πτώση κατά 0,6% σε σύγκριση με ένα χρόνο πριν, ενώ οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου αυξήθηκαν κατά 3,3%. Οι συμβάσεις αορίστου χρόνου για το μήνα Σεπτέμβριο αντιστοιχούν σε 253.289 συμβάσεις πλήρους απασχόλησης, 165.180 μερικής απασχόλησης και 200.864 συμβάσεις μόνιμης ασυνεχούς απασχόλησης. Σε σχέση με τον Σεπτέμβριο του 2023, οι πρώτες αυξήθηκαν κατά 4.211 (1,69%), οι δεύτερες αυξήθηκαν κατά 5.011 (3,13%) και οι τρίτες μειώθηκαν κατά 13.328 (-6,22%)

Εκπρόσωποι ισπανικής Κυβέρνησης επισημαίνουν την συνεχώς αυξανόμενη δυναμική της αγοράς εργασίας, καθώς και την αυξητική τάση στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε σύγκριση με τα πριν από την πανδημία επίπεδα, ειδικά σε τομείς με μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία, όπως η πληροφορική και η επικοινωνία, καθώς και οι επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες. Σημειώνεται ότι και οι δύο τομείς παρουσιάζουν σημαντική ανάπτυξη μέχρι στιγμής το 2024 (με 77.000 περισσότερους απασχολούμενους) και αύξηση περίπου 4%, σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο (2,8%).

Παραπομπή Ισπανίας ενώπιον του Δικαστηρίου Ε.Ε. από την Ευρ. Επιτροπή για τη μη εφαρμογή του ελάχιστου συντελεστή εταιρικού φόρου 15%

Η Ευρ. Επιτροπή παρέπεμψε την 3/10 την Ισπανία ενώπιον του Δικαστηρίου Ε.Ε. για τη μη μεταφορά Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, σχετικά με την εφαρμογή ελάχιστου συντελεστή εταιρικού φόρου 15% στις πολυεθνικές εταιρείες και στους μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους. Υπενθυμίζεται ότι τον Ιούνιο τ.ε. είχε εγκριθεί από το ισπανικό Υπουργικό Συμβούλιο και έπειτα από δεύτερο γύρο συζητήσεων, σχέδιο νόμου για τη θέσπιση ενός ελάχιστου επιπέδου φορολόγησης 15% για τους μεγάλους πολυεθνικούς και εθνικούς ομίλους στην Ισπανία, σε συμμόρφωση με σχετική Οδηγία της Ε.Ε. Εν λόγω νομοσχέδιο αφορούσε εταιρείες με ενοποιημένα έσοδα άνω των 750 εκατ. ευρώ και σε αντίθεση με τον εταιρικό φόρο που ίσχυε έως τότε σε εθνικό επίπεδο, εισήχθη η επιβολή φόρου επί του λογιστικού αποτελέσματος της χρήσης, επιτρέποντας προσαρμογές για τόκους ή εκπτώσεις φόρου. Το μέτρο αποσκοπούσε στην αύξηση των κρατικών εσόδων από τη φορολογία των επιχειρήσεων και στην άμβλυση της εκτροπής των εταιρικών κερδών σε περιοχές με χαμηλότερη φορολογία, φαινόμενο που εμφανίστηκε τη δεκαετία του 1990 και το οποίο αφαιρούσε δισεκατομμύρια ευρώ από τα δημόσια ταμεία κάθε χρόνο.

Η Ε.Ε. εξέδωσε την σχετική Οδηγία τον Δεκέμβριο του 2022, η οποία έπρεπε να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο των κ-μ έως την 1η Ιανουαρίου του τρέχοντος έτους. Η Ισπανία (όπως και η Κύπρος, η Πορτογαλία και η Πολωνία) δεν είχε σχετικώς ενημερώσει την Επιτροπή στο μεσολαβούν διάστημα, ότι είχε ήδη εφαρμόσει τις κανονιστικές αλλαγές, οπότε και ξεκίνησε η προβλεπόμενη διαδικασία επιβολής κυρώσεων, καταλήγοντας στο ΔΕΕ. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές εν λόγω σχέδιο νόμου βρίσκεται ήδη στο ισπανικό Κογκρέσο των Αντιπροσώπων, όπου εκκρεμεί η τελική του έγκριση, με την Ισπανίδα Υπουργό Οικονομικών και Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης, María Jesús Montero, να διαβεβαιώνει ότι θα εγκριθεί πριν το τέλος τρέχοντος έτους, σημειώνοντας ότι η πολιτική αστάθεια, με τις περσινές επαναληπτικές εκλογές και τις εύθραυστες κοινοβουλευτικές ισορροπίες να αποτελούν παράγοντες που συνετέλεσαν σε εν λόγω καθυστέρηση.

Καθυστέρηση Ισπανίας ως προς την εκταμίευση των ευρωπαϊκών κονδυλίων του Σχεδίου Ανάκαμψης Next Generation

Σύμφωνα με τα στοιχεία εκτέλεσης του Προϋπολογισμού που δημοσιεύθηκαν στις 2/10 τ.ε. από τη Γενική Γραμματεία Παρέμβασης της Κρατικής Διοίκησης (Intervención General de la Administración del Estado -IGAE), η Ισπανία έχει εκταμιεύσει μόνο το 16,7% των -εν αναμονή εκτέλεσης-

ευρωπαϊκών κονδυλίων του Σχεδίου Ανάκαμψης Next Generation. Ειδικότερα, απομένουν 11 δισ. ευρώ περίπου που αφορούν σε ενισχύσεις και που πρέπει να εκτελεστούν έως τις 31 Αυγούστου 2026, καθώς και 14 δισ. ευρώ περίπου που αφορούν σε μη χορηγηθέντα υπόλοιπα. Από το εν λόγω εκκρεμές συνολικό ποσό, κατά τους πρώτους οκτώ μήνες τ.ε. ο δημόσιος τομέας μπόρεσε να εκτελέσει μόνο το 30%, που ισοδυναμεί με κονδύλια 7,5 δισ. ευρώ, ενώ ο όγκος των εκταμιεύσεων που πραγματοποιήθηκε από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, φθάνοντας στην πραγματική οικονομία, ανέρχεται σε 4,18 δισ. ευρώ (16,7% του συνόλου).

Σημειώνεται ότι το έως τώρα εγκεκριμένο συνολικό ύψος των ενισχύσεων του Σχεδίου Ανάκαμψης για την Ισπανία ανέρχεται στα 80,6 δισ. ευρώ περίπου, ενώ μέχρι το τέλος του 2023 είχαν ήδη δεσμευτεί συνολικά κονδύλια περίπου 65 δισ. ευρώ. Ως εκ τούτου, υπολείπονται να δεσμευτούν περίπου 15 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 11 δισ. ευρώ πρέπει να εκτελεστούν εντός της τριετίας 2024, 2025, 2026 και έως τον Αύγουστο 2026. Αν και το μεγαλύτερο μέρος των κονδυλίων του Σχεδίου Ανάκαμψης έχει ήδη διανεμηθεί, με την πάροδο των ετών υπήρξαν αδιάθετα υπόλοιπα, λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος από πλευράς των επενδυτών ή χαμηλής ανταπόκρισης κατάλληλων υποψηφίων στις προσκλήσεις ενδιαφέροντος. Ως εκ τούτου, η ισπανική Κυβέρνηση επανέφερε προτάσεις για απλοποίηση των διαδικασιών,

ανακοινώνοντας ταυτόχρονα νέα, περισσότερο «ελκυστικά» προγράμματα.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με δηλώσεις του Ισπανού Πρωθυπουργού κ. Pedro Sánchez, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αναμένεται το επόμενο διάστημα να λάβουν 4,5 δισ. ευρώ σε επιχορηγήσεις και επιπλέον 50 δισ. ευρώ με μορφή δανειοδότησης.

Οικονομικές πηγές επισημαίνουν ότι τόσο η Κεντρική Διοίκηση, όσο και οι Αυτόνομες Κοινότητες και άλλοι φορείς θα πρέπει να επιταχύνουν σημαντικά την εκτέλεση των κονδυλίων, αν και κυβερνητικές πηγές δηλώνουν αισιοδοξία για την βελτίωση της απορρόφησης των ευρωπαϊκών κεφαλαίων.

Ελληνική συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Φρούτων και Λαχανικών FRUIT ATTRACTION 2024 (Μαδρίτη, 8-10 Οκτωβρίου 2024)

Κατά το τριήμερο 8 έως 10 Οκτωβρίου τ.ε. έλαβε χώρα στο Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Μαδρίτης (IFEMA), επίσημου διοργανωτή εμπορικών εκθέσεων της ισπανικής πρωτεύουσας, μία από τις σημαντικότερες ευρωπαϊκές διεθνείς εκθέσεις του κλάδου φρούτων και λαχανικών, η Fruit Attraction. Η διοργάνωση υλοποιήθηκε από την IFEMA και την Ισπανική Συνομοσπονδία Ενώσεων Παραγωγών και Εξαγωγέων Φρούτων και Λαχανικών (FEPEX), με την υποστήριξη του ισπανικού Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων και του Οργανισμού Εξωτερικού Εμπορίου και Επενδύσεων (ICEX). Τη φυσική παρουσία πλαισίωσε και φέτος η διαδικτυακή

πλατφόρμα "LIVE Connect", η οποία έδωσε τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να έρθουν σε επαφή με παραγωγούς και εμπόρους που επισκέφθηκαν την έκθεση, καθώς και να παρακολουθήσουν τα σεμινάρια που πραγματοποιήθηκαν. Επιπροσθέτως, στην πρώτη πτέρυγα του εκθεσιακού χώρου (Hall 1) έλαβε χώρα η εκδήλωση Innova Tech, ως σημείο αναφοράς αφιερωμένο στην τεχνολογική έρευνα και την ανάπτυξη των πιο καινοτόμων τεχνικών και προϊόντων που βοηθούν την παραγωγή φρούτων και λαχανικών, εν όψει των μεγάλων προκλήσεων της σύγχρονης εποχής, όπως η βιωσιμότητα, η διαχείριση του νερού και η αύξηση της παραγωγής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των διοργανωτών η Fruit Attraction 2024 στις 10 πτέρυγες (halls) της έκθεσης και σε 70.000 τ.μ. επιφάνειας, κατέγραψε τη μεγαλύτερη συμμετοχή στην ιστορία της με 2.146 εκθέτριες εταιρείες από 56 χώρες, συμπεριλαμβανομένης της χώρας μας, σημειώνοντας αύξηση 7% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, και συμμετοχή περισσότερων από 115.000 επισκεπτών από 145 χώρες.

Από την Ισπανία συμμετείχαν, πέραν των επιχειρήσεων του κλάδου νωπών, όλες οι περιοχές και Αυτόνομες Κοινότητες με σημαντική παραγωγή φρούτων και λαχανικών, με μεγάλα περίπτερα από τις Μούρθια, Βαλένθια και Καταλονία, ενώ ειδικότερα ότι η Αυτόνομη Κοινότητα της Ανδαλουσίας ήταν για φέτος τιμώμενη

προσκεκλημένη της Έκθεσης, με διακριτό περίπτερο, προωθώντας προϊόντα της ευρύτερης περιοχής. Μεγάλες συμμετοχές με εθνικά περίπτερα πραγματοποίησαν η Γαλλία, η Ιταλία, το Ην. Βασίλειο, η Πορτογαλία, η Γερμανία, ενώ αρκετά μεγάλες ήταν οι εθνικές συμμετοχές των Σαουδικής Αραβίας, Κίνας, Κολομβίας, Ινδίας. Την έκθεση εγκαινίασε, το πρωί της 8ης Οκτωβρίου, ο Ισπανός Υπουργός Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων κ. Luis Planas, συνοδευόμενος από εκπροσώπους των Αυτόνομων Κοινοτήτων της Εστρεμαδούρας, Ανδαλουσίας, Μούρθια, Αραγονίας κ.α.

Επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ επισκέφθηκε και τις τρεις ημέρες της Fruit Attraction 2024 στον εκθεσιακό χώρο και παρέστη σε όλες τις δράσεις, συνοδευόμενος από την κα Χριστίνα Οικονόμου, Γραμματέα ΟΕΥ Γ'.

Η ελληνική συμμετοχή

Η Ελληνική συμμετοχή στη φετινή Fruit Attraction αριθμήσε συνολικά 60 επιχειρήσεις και Οργανισμούς, με την πλειονότητα αυτών να στεγάζονται στο εθνικό περίπτερο εξαιρετικά υψηλών προδιαγραφών ποιότητας στην πτέρυγα 10 της Έκθεσης που οργάνωσε για έβδομη φορά ο επίσημος ελληνικός φορέας ΔΕΘ-HELEXPO, με τον λογότυπο FRESKON GREECE που αντιπροσωπεύει πρωτοβουλία προώθησης της διεθνούς έκθεσης FRESKON που διοργανώνει σε ετήσια βάση η HELEXPO, υπό τον άριστο συντονισμό της αρμόδιας Project Manager της FRESKON, κας Νικολαΐδου. Επισημαίνεται ότι με

ανεξάρτητα περίπτερα, μεγαλύτερα ή και μικρότερα, μετείχαν ορισμένοι μεγάλοι Έλληνες εξαγωγείς νωπών, μεταξύ των οποίων οι εταιρείες Μητροσύλη και Πρωτοφανούση, αλλά και άλλοι εξαγωγείς, τόσο νωπών φρούτων και λαχανικών, καθώς και υλικών συσκευασίας / γεωργικού εξοπλισμού, ευρισκόμενοι στις πτέρυγες 1, 3, 5 και 8 της Έκθεσης.

Παρουσία στην φετινή έκθεση είχαν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας υπό τον Αντιπεριφερειάρχη Εξωστρέφειας κ. Prelevic και την Αντιπεριφερειάρχη Χαλκιδικής κα Ζωγράφου και με τον Γενικό Διευθυντή Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής κ. Τερτιβανίδη, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ηπείρου με τον Αντιπεριφερειάρχη Άρτας κ. Ψαθά, καθώς και ο Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας υπό τον Πρόεδρο Δ.Σ. και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο κ.κ. Κρομμύδα και Αποστολάκο αντίστοιχα, που οργάνωσαν και στήριξαν τις συμμετοχές ελληνικών επιχειρήσεων. Σημειώνεται ότι το εθνικό περίπτερο της ΔΕΘ-HELEXPO ήταν άρτια οργανωμένο και σε καλή θέση στον εκθεσιακό χώρο (Hall 10), ενώ αναδείκνυε άριστα τα ελληνικά προϊόντα και τη δυναμικότητα της χώρας μας στον τομέα των φρούτων και λαχανικών, με την πλειονότητα των εκθετών να επικεντρώνονται στον κλάδο του ακτινιδίου που αποτελεί κυρίαρχο ελληνικό φρούτο που εξάγεται στην Ισπανία. Εξαιρετικά θετικά σχόλια για το μέγεθος και την παρουσία της φετινής ελληνικής εθνικής

συμμετοχής δεχθήκαμε και από εκπροσώπους ισπανικών και άλλων ξένων εταιρειών, καθώς και από Ευρωπαίους συναδέλφους που επισκέφθηκαν την Έκθεση.

Η επισκεψιμότητα του εθνικού περιπτέρου, όπως και εκείνων των ανεξάρτητων συμμετοχών, ήταν πολύ αυξημένη, τόσο από Ισπανούς όσο και από διεθνείς επισκέπτες, οι οποίοι αποκόμισαν εν γένει θετικές εντυπώσεις για τα ελληνικά προϊόντα και τον κλάδο νωπών της χώρας μας, σύμφωνα με όσα είπαν οι Έλληνες εκθέτες. Από τις συνομιλίες με τους εκθέτες διαπιστώσαμε πως θεωρούν την ισπανική αγορά φρούτων και λαχανικών ιδιαίτερα ελκυστική, όπως και την έκθεση Fruit Attraction, καθώς πρόκειται για έκθεση με εξαιρετικά υπολογίσιμο μέγεθος και διεθνή – περιφερειακό χαρακτήρα, εξαιρετικά λειτουργική και αποτελεσματική και ευθέως συγκρίσιμη, σύμφωνα με τους συνομιλητές, ξεπερνώντας ίσως αντίστοιχες μεγάλες εκθέσεις τύπου Fruit Logistica στην Γερμανία και προσφέροντας πρόσβαση προς τις αγορές νωπών της Λατινικής Αμερικής. Φέτος, αρκετοί εκθέτες δήλωσαν, μάλιστα, ότι εγκαταλείπουν την Fruit Logistica και επικεντρώνονται στην ενίσχυση της παρουσίας τους στην Fruit Attraction.

Το Γραφείο ΟΕΥ στάθηκε αρωγός στην ελληνική συμμετοχή, παρέχοντας πληροφόρηση και κατευθύνσεις στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις και φορείς, δίδοντάς τους πλήρη εικόνα για την αγορά φρούτων και λαχανικών της Ισπανίας,

επικαιροποιώντας στοιχεία κλαδικής έρευνας. Επιπλέον, υπήρξε ανταλλαγή συγκεκριμένων απόψεων με τους υπευθύνους της ελληνικής συμμετοχής και των επιχειρήσεων για στοχευμένες ευκαιρίες που παρουσιάζει η αγορά της Ισπανίας και τρόπους με τους οποίους μπορούμε να υποστηρίξουμε επόμενες νέες διοργανώσεις και πρωτοβουλίες της HELEXPO. Επισημαίνεται ότι οι εξαγωγές του τομέα νωπών φρούτων και λαχανικών στην Ισπανία διαθέτουν περιθώρια ανάπτυξης εξαγωγικών συνεργασιών, παρ' ότι η αγροτική παραγωγή των δύο χωρών είναι ανταγωνιστική σε πληθώρα προϊόντων. Επισημαίνεται επίσης ότι το Γραφείο ΟΕΥ πραγματοποίησε «καμπάνια» προς ισπανικές εταιρείες και φορείς προβάλλοντας την ελληνική παρουσία στην Fruit Attraction, ενώ επίσης συγκέντρωσε το ενδιαφέρον ορισμένων ισπανικών Ομίλων να συναντήσουν αντίστοιχους ελληνικούς, οι δε συναντήσεις σχεδιάστηκαν σε συντονισμό με την Freskon και μέσω της πλατφόρμας "LIVE Connect".

Χωριστή αναφορά επιφυλάσσεται στην άριστη διοργάνωση δράσεων από πλευράς Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, με ειδική εκδήλωση επιχειρηματικής δικτύωσης για την προβολή των φρέσκων φρούτων και λαχανικών που παράγονται στην ευρύτερη περιοχή, να πραγματοποιείται το βράδυ της 8ης/10, σε κεντρικό ξενοδοχείο της πόλης. Επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ παρέστη σε εν λόγω εκδήλωση - γεύμα, όπου εκφώνησε

σύντομο χαιρετισμό – παρουσίαση του ελληνικού αγροδιατροφικού κλάδου, της παραγωγής και των εξαγωγών νωπών αγροτικών προϊόντων, της ισπανικής παραγωγής και αγοράς, καθώς και των διμερών εμπορικών συναλλαγών φρούτων και λαχανικών της Ισπανίας με την Ελλάδα. Σε εν λόγω εκδήλωση παρέστησαν μεταξύ άλλων ο Αντιπεριφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας για θέματα Εξωστρέφειας κ. Prelevic, ο οποίος απηύθυνε χαιρετισμό, καθώς και υψηλόβαθμα στελέχη της Περιφέρειας, εκπρόσωποι της FRESKON. Την διοργάνωση της εκδήλωσης επιχειρηματικής δικτύωσης υλοποίησε με εξαιρετικά άρτιο τρόπο η αντιπρόσωπος της IFEMA εταιρεία GreekFruits.Eu, κα Κωνσταντίνα Bouman, προσελκύνοντας Ισπανούς και διεθνείς αγοραστές νωπών αγροτικών προϊόντων.

Χωριστή αναφορά επιφυλάσσεται επίσης στην άριστη διοργάνωση δράσεων του προγράμματος «EUFruitBasket» με φορείς υλοποίησης εν λόγω προγράμματος τον ΑΣΕΠΟΠ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ (Αγροτικός Συνεταιρισμός Επεξεργασίας Οπωροκηπευτικών Βελβεντού Κοζάνης) από την Ελλάδα και τον Σύνδεσμο Λωτού από την Ισπανία (Asociación Española del Kaki - με έδρα στη Βαλένθια). Προωθούμενο «πακέτο» προϊόντων ήταν τα ροδάκινα, τα νεκταρίνια, τα ακτινίδια, και οι λωτοί. Εν λόγω πρόγραμμα υλοποιείται στο πλαίσιο εκστρατείας που υποστηρίζεται και συγχρηματοδοτείται από την Ε.Ε. με τίτλο "Ενέργειες Ενημέρωσης και Προώθησης για την αύξηση κατανάλωσης

ευρωπαϊκών φρέσκων φρούτων και λαχανικών στην εσωτερική αγορά της ΕΕ”. Το πρόγραμμα ξεκίνησε τη 1η Μαΐου 2024, και έχει τριετή διάρκεια, ενώ χώρες στόχοι είναι η Ισπανία και η Γερμανία. Η ελληνική εταιρεία NOVACERT, σε συνεργασία με την Ιταλική εταιρεία BLANCDENOIR SRL σχηματίζουν τον Εκτελεστικό Οργανισμό του εν λόγω προγράμματος, ενώ επισημαίνεται ότι το πρόγραμμα «EUFruitBasket» συμμετείχε με μεγάλο περίπτερο στο Hall 3 της φετινής Fruit Attraction. Επισημαίνεται ότι η NOVACERT διοργάνωσε επίσης την συμμετοχή 5 Ελλήνων εκθετών στην φετινή Fruit Attraction, στις πτέρυγες 10 και 5 της Έκθεσης.

Στο πλαίσιο των παράλληλων δράσεων που διοργανώθηκαν με αξιόλογη επιτυχία από το πρόγραμμα στην Μαδρίτη, περιλαμβάνονται εκδήλωση Τύπου και επαγγελματικό δείπνο στις 9/10 σε κεντρικό ξενοδοχείο της Μαδρίτης, με σκοπό την καλλιέργεια επαφών μεταξύ των ανωτέρω συμμετεχουσών επιχειρήσεων και φορέων και Ισπανικών επιχειρήσεων, κρατικών και ιδιωτικών φορέων, αλλά και εκπροσώπων κλαδικού Τύπου. Επισημαίνεται ότι εκπρόσωποι ανωτέρω συνεταιρισμών ήταν παρόντες, καθώς επίσης εκπρόσωποι - στελέχη της εταιρείας της NOVACERT. Κα Χριστίνα Οικονόμου, Γραμματέας ΟΕΥ Γ' παρέστη σε εν λόγω εκδήλωση, στο πλαίσιο της εκδήλωσης Τύπου, απευθύνοντας ομιλία-χαιρετισμό με παρουσίαση του ελληνικού αγροτικού κλάδου, της παραγωγής, του εξωτερικού εμπορίου, καθώς και των

στοιχείων και τάσεων του διμερούς εμπορίου νωπών αγροτικών προϊόντων Ελλάδος-Ισπανίας.

Επιπλέον, ως άνω αντιπρόσωπος IFEMA σε συνεργασία με την FRESKON, οργάνωσε στις 10/10 το πρωί επίσκεψη εικοσαμελούς αντιπροσωπείας της Κεντρικής Μακεδονίας υπό τον Αντιπεριφερειάρχη κ. Prelevic στην μεγάλη αγορά νωπών αγροτικών προϊόντων της Μαδρίτης (Mercamadrid), όπου το Γραφείο ΟΕΥ ενσωμάτωσε ολιγομελή αντιπροσωπεία του ΟΚΑΑ υπό τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, κ.κ. Κρομμύδα και Αποστολάκο αντίστοιχα. Ελληνική αποστολή υποδέχθηκε και ξενάγησε στους χώρους της αγοράς νωπών φρούτων και λαχανικών η Διευθύντρια Επιχειρηματικής Ανάπτυξης της Mercamadrid κα Lola Román Gallego με οποία Γραφείο ΟΕΥ τηρεί εξαιρετική σχέση, πραγματοποιώντας επισκέψεις σε καταστήματα χονδρεμπόρων της λαχαναγοράς. Γραφείο ΟΕΥ οργάνωσε επίσης σύντομη συνάντηση των εκπροσώπων της ηγεσίας του ΟΚΑΑ με την διοίκηση της Mercamadrid, όπου συζητήθηκαν ζητήματα παροχής τεχνογνωσίας στην αναδιάρθρωση της κεντρικής λαχαναγοράς της Αθήνας, καθώς και διοργάνωσης επιχειρηματικής αποστολής χονδρεμπόρων της Mercamadrid στην Ελλάδα.

Ισπανικό ενδιαφέρον για την ανάπτυξη έργων υποδομών στα ΗΑΕ

Σύμφωνα με εδώ μέσα πληροφόρησης, Ισπανός Υπουργός Μεταφορών και Βιώσιμης Μετακίνησης κ. Óscar Puente συναντήθηκε στο Αμπού Ντάμπι με τον Εμιρατινό Υπουργό Ενέργειας και Υποδομών, κ. Al Mazrouei, συζητώντας την θετική σχέση μεταξύ των δύο χωρών και τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει ο τομέας των μεταφορών και των υποδομών στην ενίσχυση των μεταξύ τους δεσμών. Στην εν λόγω συνάντηση, Ισπανός Υπουργός έθεσε την εκτενή εμπειρία και τεχνογνωσία της ισπανικής βιομηχανίας στη διάθεση του Εμιρατινού Υπουργού με σκοπό τη συνεργασία στην ανάπτυξη υποδομών, μεταφορών και κινητικότητας.

Ειδικότερα, κ. Puente εξέφρασε το ενδιαφέρον των ισπανικών εταιρειών να συμμετάσχουν στην ανάπτυξη των υποδομών μεταφορών και κινητικότητας στην περιοχή, επισημαίνοντας την μεγάλη ευκαιρία που προσφέρουν αυτά τα έργα για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ Ισπανίας και Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων (ΗΑΕ), εστιάζοντας ιδιαίτερα στον σιδηροδρομικό τομέα, όπου η Ισπανία αποτελεί πρωτοπόρο της διεθνούς βιομηχανίας διαθέτοντας το δεύτερο μεγαλύτερο δίκτυο υψηλής ταχύτητας στον κόσμο, το οποίο συνδέει το 70% του πληθυσμού.

Στο πλαίσιο αυτό, Óscar Puente εξέφρασε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την πρωτοβουλία των ΗΑΕ να καταστήσουν τον σιδηρόδρομο ως βασικό μέσο μεταφοράς προσώπων και

εμπορευμάτων. Παράλληλα, τόνισε το ενδιαφέρον των ισπανικών εταιριών στην ανάπτυξη οδικών, λιμενικών και αεροπορικών υποδομών, όπως το έργο του Διεθνούς Αεροδρομίου Al Maktoum στην περιοχή Ντουμπάι World Central, το οποίο, όταν ολοκληρωθεί, θα έχει χωρητικότητα 160 εκατ. επιβατών, διπλάσια από αυτή του σημερινού διεθνούς αεροδρομίου του Ντουμπάι, και θα είναι ένα από τα μεγαλύτερα στον κόσμο.

Υπενθυμίζεται πως η παρουσία του Ισπανού Υπουργού στα ΗΑΕ οφείλεται στην μεγάλη συμμετοχή του ισπανικού επιχειρηματικού κόσμου των μεταφορών στη Διεθνή Έκθεση «Global Rail Transport Infrastructure Exhibition and Conferences», οποία διεξήχθη από 8 έως 10 Οκτωβρίου στο Αμπού Ντάμπι Στο πλαίσιο αυτό, συμμετείχε σε εκδήλωση υποδοχής με εκπροσώπους ισπανικών εταιρειών που είναι παρούσες στα ΗΑΕ και συμμετέχουν στην Έκθεση, όπως οι Mafex, Sener, Renfe, Ineco, Indra, Talgo, Caf και Danonant ενώ παράλληλα, συναντήθηκε και με τον Shadi Malak, διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρείας Etihad Rail, που ηγείται της κατασκευής της μελλοντικής γραμμής υψηλής ταχύτητας μεταξύ Αμπού Ντάμπι και Ντουμπάι, ενός θεμελιώδους έργου για την εδαφική συνοχή και την απανθρακοποίηση της περιοχής με συμμετέχουσες τις ισπανικές εταιρίες Sener, Ineco και Renfe.

Επένδυση της Blackstone για κατασκευή κέντρων δεδομένων στην Αραγονία

Σύμφωνα με εδώ οικονομικές πηγές, ανακοινώθηκε στις 14/10, η πρόθεση επένδυσης του μεγάλου αμερικανικού επενδυτικού Ταμείου Blackstone στην Αυτόνομη Κοινότητα της Αραγονίας, ύψους 7,5 δισ. ευρώ, με σκοπό την κατασκευή κέντρου δεδομένων. Ειδικότερα, και σύμφωνα με ανακοίνωση του Προέδρου της Αυτόνομης Κοινότητας της Αραγονίας κ. Jorge Azcón, η εν λόγω επένδυση αφορά στην ανάπτυξη του έργου Rodes, ενιαίου κέντρου δεδομένων που θα εγκατασταθεί στον Δήμο Calatorao της Σαραγόσα, προβλέπεται να δημιουργήσει 1.400 άμεσες θέσεις εργασίας και να συμβάλει 25,45 δισ. στο ΑΕΠ της Αυτόνομης Κοινότητας της Αραγονίας, σε χρονικό ορίζοντα 25 ετών.

Σύμφωνα με πηγές της Blackstone, η επένδυση στην τοποθεσία Calatorao αποτελεί την πρώτη φάση της επένδυσης στην περιοχή, αφού ο αμερικανικός κολοσσός διαθέτει ακόμη μεγαλύτερη έκταση στην ίδια περιοχή. Προς το παρόν, είναι άγνωστο για λογαριασμό ποιας εταιρείας πραγματοποιείται η επένδυση. Ωστόσο, το ύψος της επένδυσης δείχνει πως ενδεχομένως πρόκειται για το μεγαλύτερο κέντρο δεδομένων στην Ισπανία ως προς την χωρητικότητα, ενώ αποτελεί και την μεγαλύτερη επένδυση του εν λόγω επενδυτικού Ταμείου σε κέντρα δεδομένων στην Ευρώπη. Όμιλος Blackstone αναμένεται

να θέσει ως διαχειρίστρια στο έργο την αμερικανική εταιρεία QTS Data Centers, οποία ειδικεύεται σε κέντρα δεδομένων και διαθέτει περισσότερα από 30 κέντρα δεδομένων στις ΗΠΑ (κυρίως στη Βιρτζίνια) και τρία στην Ευρώπη (δύο στην Ολλανδία και ένα στο Ηνωμένο Βασίλειο).

Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Υπευθύνου Ακινήτων της Blackstone, κ. James Serrala στην Έκθεση District της Βαρκελώνης, «η εταιρεία αναπτύσσει σταθερά την παρουσία της στην ισπανική αγορά λόγω των μακροοικονομικών θεμελιωδών στοιχείων». Εδώ κλαδικά μέσα αναφέρουν ότι για την εν λόγω επένδυση η Blackstone έλαβε υπόψη τη μεγάλη διαθεσιμότητα φθηνής γης στην Αραγονία, τον σχετικά μικρό πληθυσμό, τη διαθεσιμότητα πηγών ανανεώσιμης ενέργειας, καθώς και τις επενδύσεις της Κυβέρνησης της Αραγονίας σε τέτοιου είδους εγκαταστάσεις. Επιπλέον, εκτιμάται πως η Ισπανία διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα στον τομέα του κυβερνοχώρου, χάρη στα υποβρύχια καλώδια που την συνδέουν με τις ΗΠΑ και άλλες περιοχές, σε σύγκριση με άλλα σημεία της Ευρώπης.

Από την πλευρά της, η Αυτόνομη Κοινότητα της Αραγονίας ενέκρινε στις 14/10 την εκδήλωση ενδιαφέροντος της Blackstone για επένδυση στο συγκεκριμένο project που θα καλύπτει 224 εκτάρια, με τον Πρόεδρο της Αυτόνομης Κοινότητας κ. Azcón να επισημαίνει ότι «χωρίς αμφιβολία, αποτελεί μια από τις σημαντικότερες επενδύσεις στην

Ισπανία και σε ολόκληρη την Ευρώπη», τονίζοντας το γεωγραφικό πλεονέκτημα της Αραγονίας. Υπενθυμίζεται, άλλωστε ότι τα τελευταία χρόνια η Αραγονία αποτελεί πόλο έλξης επενδύσεων σε κέντρα δεδομένων από τεχνολογικούς κολοσσούς. Πηγές της Blackstone, από την πλευρά τους, εξέφρασαν ικανοποίηση Ομίλου για τη συμφωνία με την Αυτόνομη Κοινότητα της Αραγονίας και τα υπόλοιπα εμπλεκόμενα στο έργο μέρη.

Αποστολή δημοσιονομικής Ισπανίας στην ΕΕ προγράμματος προσαρμογής

Σύμφωνα με εδώ οικονομικές πηγές, η ισπανική Κυβέρνηση απέστειλε, ως είχε προαναγγείλει, στην Ευρ. Επιτροπή, το μεσοπρόθεσμο σχέδιό της δημοσιονομικής προσαρμογής που απαιτείται από τους νέους δημοσιονομικούς κανόνες της Ε.Ε., μετά την «έκτακτη» περίοδο της πανδημίας. Σύμφωνα με το εν λόγω σχέδιο, το ισπανικό Κράτος θα μπορεί να αυξάνει τις δαπάνες του κατά μέσο όρο 3% ετησίως κατά την προσεχή επταετία, έως το τέλος της περιόδου, το έτος 2031, εφ' όσον δεν αυξάνει ταυτόχρονα τους φόρους. Υπολογίζεται ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα της χώρας θα ανέρχεται σε 0,8% του ΑΕΠ στο τέλος της περιόδου, ήτοι το 2031. Το εν λόγω σχέδιο, το οποίο προβλέπει και σταδιακή μείωση της αναλογίας του δημοσίου χρέους προς το ΑΕΠ σε πλησίον του 90% έως το 2031, παρουσίασε στις 15/10 ο Ισπανός Υπουργός Οικονομίας κ. Cuervo,

σε συνέντευξη Τύπου μετά το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ο Υπουργός εξήγησε ότι ο βασικός χρονικός ορίζοντας του δημοσιονομικού σχεδίου είναι τετραετής, έως το 2028, αλλά ότι οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της προσαρμογής θα καλύψουν μεγαλύτερη περίοδο, επτά ετών. Σύμφωνα με τον κ. Cuervo, «κατά τα πρώτα τέσσερα χρόνια εφαρμογής του σχεδίου, η μέση αύξηση των δαπανών μπορεί να φθάσει το 3,4%, πράγμα που σημαίνει ότι τα επόμενα χρόνια του σχεδίου η προσπάθεια θα πρέπει να είναι μεγαλύτερη με προκαταβολές δαπανών κάτω του 3%». Όπως διευκρίνισε ο Ισπανός Υπουργός, «η εν λόγω αύξηση 3,4% μέχρι το 2028 θα επιτρέψει στο Κράτος να δαπανά κονδύλια 6 δισ. ευρώ περισσότερα ετησίως, σε σύγκριση με τις χαμηλότερες εκταμιεύσεις που είχαν γίνει την περίοδο μεταξύ 2014 και 2018, όταν κυβερνούσε το Λαϊκό Κόμμα και η μέση αύξηση των δαπανών ήταν της τάξεως του 2,5%».

Σύμφωνα δε με εδώ εκτιμήσεις, παρά το γεγονός ότι κατά το τρέχον έτος το ισπανικό Κράτος λειτουργεί με χρονική παράταση ισχύος του προϋπολογισμού του προηγούμενου έτους, οι δημόσιες δαπάνες φαίνεται να αυξάνονται φέτος με ρυθμό 6,4%, εν μέρει λόγω αναγκών αντιμετώπισης του πληθωρισμού. Ίδιες εδώ πηγές αναφέρουν ότι η ισπανική Κυβέρνηση έχει δώσει στον εαυτό της μεγαλύτερο περιθώριο δαπανών για το 2025 και το 2026, με σημαντικά

υψηλότερες αυξήσεις δαπανών, κατά 3,7% και 3,5%, αντίστοιχα. Σύμφωνα με εδώ αναλυτές, το πρόβλημα με την τοποθέτηση του ανώτατου μέσου ορίου κρατικών δαπανών στο 3% είναι ότι στοιχεία κόστους όπως οι συντάξεις, η υγειονομική περίθαλψη ή οι αμυντικές δαπάνες θα πρέπει να αυξηθούν περισσότερο προκειμένου αφ' ενός να αντιμετωπίσουν τον ολοένα και πιο γηρασμένο πληθυσμό και αφ' ετέρου να τηρήσουν τους στόχους της Κυβέρνησης για αύξηση της αναλογίας των αμυντικών δαπανών προς το ΑΕΠ. Σύμφωνα πάντως με τον κ. Cuervo, «το παρόν σχέδιο εγγυάται τη βιωσιμότητα των δημοσίων λογαριασμών στο μέλλον και το καθιστά συμβατό με τη διατήρηση του κοινωνικού κράτους, τον εκσυγχρονισμό της ισπανικής οικονομίας και την εγγύηση βιώσιμης και ισορροπημένης ανάπτυξης».

Με βάση το δημοσιονομικό σχέδιο που απεστάλη στην Ευρ. Επιτροπή, ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ θα ανέρχεται σε 90,6% το 2031, ήτοι μείωση 15 μονάδων σε σύγκριση με το τέλος του 2023, ενώ για το 2041, ο στόχος είναι στο 76,8% του ΑΕΠ. Το δημοσιονομικό έλλειμμα θα τοποθετηθεί το 2025 κάτω από το μέγιστο επιτρεπόμενο όριο του 3% του ΑΕΠ στο πλαίσιο του προγράμματος δημοσιονομικής πειθαρχίας, ενώ η ισπανική Κυβέρνηση εκτιμά ότι θα μειωθεί σταδιακά έως το 0,8% του ΑΕΠ το 2031.

Διευκρινίζεται ότι η ισπανική Κυβέρνηση δεν αποστέλλει προς το παρόν εμπρόθεσμα (στις

15/10, ως όφειλε), σχέδιο κρατικού προϋπολογισμού / δημοσιονομικής σταθερότητας του 2025 στην Ευρ. Επιτροπή, όπου θα αναφέρονταν λεπτομερώς τα δημοσιονομικά μέτρα που θα περιλαμβάνονται στον προσεχή προϋπολογισμό, δεδομένου ότι ακόμη δεν έχει εξασφαλίσει την υποστήριξη του Κογκρέσου. Αντιθέτως, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το σχέδιο προϋπολογισμού για το 2025 θα σταλεί στην Ευρ. Επιτροπή μόλις αυτό ετοιμαστεί και εμπλουτισθεί σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές απαιτήσεις. Προς το παρόν, το δημοσιονομικό σχέδιο δεν περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με τα μέτρα που υποστηρίζουν την πορεία των κρατικών δαπανών για το επόμενο έτος. Ο κ. Cuervo εξήγησε ότι «η ισπανική Κυβέρνηση, με το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό σχέδιό της, έχει ήδη βάλει στο τραπέζι μια σειρά δεσμεύσεων σχετικά με μεταρρυθμίσεις και δημόσιες επενδύσεις, ώστε να μπορέσει να επεκτείνει την δημοσιονομική προσαρμογή έως και επτά χρόνια, επικεντρώνοντας τα μέτρα της σε ζητήματα υψηλής προτεραιότητας όπως η στέγαση, η μετανάστευση και η βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος, καθώς και σε ειδικά μέτρα που σχετίζονται με τη δημοσιονομική βιωσιμότητα, τις συντάξεις, την καταπολέμηση της απάτης ή την φορολογική μεταρρύθμιση.

Απολογισμός διήμερης δράσης προβολής ελληνικών ιχθυηρών στη Μαδρίτη

Στις 14 και 15 Οκτωβρίου τρέχοντος έτους έλαβε χώρα στη Μαδρίτη, διήμερη δράση για την προβολή του ελληνικού ψαριού σε δύο ομάδες μεγέθους περίπου 15 ατόμων εκάστη, αφ' ενός επιλεγμένων Ισπανών μαγείρων από υψηλού επιπέδου εστιατόρια της Μαδρίτης και αφ' ετέρου επιλεγμένων κλαδικών δημοσιογράφων διατροφικού και γενικού Τύπου, influencers, bloggers και λοιπών διαμορφωτών κοινής γνώμης σχετικά με θέματα διατροφής και τρόπου ζωής.

Εν λόγω ιδέα εκκίνησε και τελικά πραγματοποιήθηκε με την πρωτοβουλία του Γραφείου ΟΕΥ, η οποία βρήκε ταχεία ανταπόκριση τόσο από την ΕΛΟΠΥ (Ελληνική Οργάνωση Παραγωγών Υδατοκαλλιέργειας), όσο και από το εδώ εδρεύον Ισπανο-Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο. Επιμέρους διοργανωτικά ζητήματα ανατέθηκαν από την ΕΛΟΠΥ σε εδώ εξειδικευμένο Όμιλο μάρκετινγκ – διαφήμισης – δημοσίων σχέσεων, με την επωνυμία Acción y Comunicación, κατόπιν σχετικής συστάσεως του προέδρου της Βασιλικής Ακαδημίας Γαστρονομίας της Ισπανίας (Real Academia de Gastronomía). Η προετοιμασία της δράσης εκτελέσθηκε από τον εν λόγω Όμιλο, σε συνεργασία με την ΕΛΟΠΥ, το Γραφείο ΟΕΥ και το Ισπανο-Ελληνικό Επιμελητήριο.

Η διήμερη δράση έλαβε χώρα στους χώρους κεντρικού εστιατορίου της Μαδρίτης στην

περιοχή Chamartín, με την επωνυμία VelascoAbellà, του διακεκριμένου με δύο «αστέρια» Michelin και δύο «ήλιους» των τοπικών ισπανικών βραβείων Repsol Ισπανού Chef, Óscar Velasco. Το σχήμα το οποίο ακολουθήθηκε περιελάμβανε την πρώτη ημέρα (Δευτέρα, 14/10) διοργάνωση μεσημεριανού γεύματος για 10 επιλεγμένους Ισπανούς μαγείρους, που ξεκίνησε με επίδειξη μαγειρικής (“showcooking”) γύρω από προετοιμασμένη συνταγή λαβρακίου με ενεργό συμμετοχή των προσκεκλημένων σε ιδιαίτερο χώρο “workshop” σε διακριτό χώρο του εστιατορίου και ακολουθήθηκε από γεύμα στο κυρίως εστιατόριο, ενώ την δεύτερη ημέρα (Τρίτη, 15/10) διοργανώθηκε επίσης μεσημεριανό γεύμα για 17 εκπροσώπους του ειδικού διατροφικού και γενικού Τύπου, διατροφικούς bloggers κλπ.

Κατά το εν λόγω διήμερο εκδηλώσεων προώθησης των προϊόντων της ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας, την ΕΛΟΠΥ εκπροσώπησε η κα Ισμήνη Μπογδάνου, Διευθύντρια Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων της Οργάνωσης, ενώ το Ισπανο-Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο εκπροσωπήθηκε από τον Πρόεδρο, κ. Ανδρέα Παππά και τον Αντιπρόεδρο κ. Jacobo Beltrán. Στην διήμερη δράση συμμετείχαν ενεργά, καθ' όλη την διάρκειά της, ο επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ μαζί με τη Γραμματέα ΟΕΥ Γ' κα Χριστίνα Οικονόμου. Την πρώτη ημέρα, ο Επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ και ο Αντιπρόεδρος του Ισπανο-Ελληνικού Επιμελητηρίου κ. Beltrán απηύθυναν σύντομες ομιλίες - χαιρετισμούς

στο ξεκίνημα της εκδήλωσης, με τον Επικεφαλής του Γραφείου ΟΕΥ να παραθέτει κατά την ομιλία του στοιχεία της παραγωγής του ελληνικού κλάδου ιχθυοκαλλιέργειας, του εξωτερικού εμπορίου και του διμερούς εμπορίου Ελλάδος-Ισπανίας. Την δεύτερη ημέρα, την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του και τον χαιρετισμό του ο Πρόεδρος της Ελλάδος στην Ισπανία κ. Ηλίας Φωτόπουλος. Χαιρετισμό απηύθυνε επίσης ο Πρόεδρος του Ισπανο-Ελληνικού Επιμελητηρίου κ. Παππάς. Σε αμφότερα τα γεύματα, πριν την έναρξή τους, η κα Μπογδάνου προέβη σε εξαιρετικά εμπειρισταωμένη ομιλία-παρουσίαση -στην ισπανική γλώσσα- της ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας και του εξωστρεφούς χαρακτήρα της, καθώς και των ιδιαίτερων θετικών ποιοτικών και υγιεινών χαρακτηριστικών των ελληνικών ιχθυηρών.

Οι συνταγές, οι οποίες βασίστηκαν στην επιλογή ελληνικών ψαριών από την ΕΛΟΠΥ, συγκεκριμένα τσιπούρας, λαβρακίου, μαγιάτικου και φαγκριού, προετοιμάσθηκαν από τον Ισπανό Chef και συνοδεύθηκαν από μικρή ποικιλία ελληνικών κρασιών (συγκεκριμένα Μαλαγουζιάς Κτήματος Γεροβασιλείου και Ασύρτικου Σαντορίνης Τσέλεπου), η οποία εξασφαλίστηκε από τον εδώ μεγάλο διανομέα κρασιών, μεταξύ των οποίων και ελληνικών, «Grupo Meddis», πραγματοποιώντας ένα “Food and Wine pairing”. Κατά το ξεκίνημα των δράσεων, έλαβε χώρα σύντομο κοκτέιλ με μικρά ορεκτικά βασισμένα στα ιχθυηρά, όπου και πραγματοποιήθηκαν όπως προαναφέρθηκε,

πέραν των χαιρετισμών, εμπειρισταωμένες εισαγωγικές παρουσιάσεις από την ΕΛΟΠΥ σχετικά με το ελληνικό ψάρι. Ακολούθησε παρουσίαση των συνταγών από τον Ισπανό Chef και καθιστό γεύμα περίπου 20 ατόμων εκάστη ημέρα. Κατά την διάρκεια αμφοτέρων γευμάτων, η εξειδικευμένη sommelier κα Ada Iacob Mahu, της ως άνω εταιρείας Grupo Meddis, προέβη σε παρουσίαση των ελληνικών κρασιών που χρησιμοποιήθηκαν, τονίζοντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και τους λόγους που επιλέχθηκαν ως συνοδευτικά των πιάτων ψαριού που σερβιρίστηκαν στα δύο γεύματα, αλλά και την ιστορία του ελληνικού κρασιού, την μοναδικότητα των αυτόχθονων ποικιλιών, την εξαιρετικά επιτυχημένη πορεία του ελληνικού αμπελώνα και την δυναμική των Ελλήνων οινοπαραγωγών.

Το Γραφείο ΟΕΥ συνεργάσθηκε άπογα τόσο με ΕΛΟΠΥ όσο και με Ισπανο-Ελληνικό Επιμελητήριο καθ' όλη την διάρκεια της προετοιμασίας και της υλοποίησης της διήμερης δράσης, με διευθέτηση επιμέρους οργανωτικών λεπτομερειών, ώστε η δράση να διαθέτει διακριτικό αλλά σαφές ελληνικό χρώμα, συμβάλλοντας παράλληλα στην προσπάθεια μεγιστοποίησης της «επίπτωσης» της δράσης στον διατροφικό και λοιπό Τύπο της Ισπανίας, καθώς και στον κύκλο ειδικών που ασχολούνται με την διατροφή. Ο Ισπανός Chef πραγματοποίησε πριν τα γεύματα αναλυτική ενημέρωση σχετικά με το ελληνικό ψάρι και τα ιχθυηρά, τους τρόπους μαγειρέματος, τις υγιεινές

ιδιότητες, επιτυγχάνοντας με τη σειρά του να δώσει τον απαραίτητο τόνο προβολής τους στο ισπανικό ειδικευμένο κοινό των εκδηλώσεων. Σημειώνεται επίσης ότι το πρωινό της δεύτερης ημέρας της δράσης, πραγματοποιήθηκε στο χώρο του εστιατορίου συνέντευξη σχετικά με το ελληνικό ψάρι, την διήμερη δράση και τη σημασία της ισπανικής αγοράς για τα ελληνικά ιχθυηρά από γνωστό τοπικό κανάλι της Μαδρίτης (Telemadrid), με την συμμετοχή της κας Μπογδάνου και του Επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ.

Εν λόγω διήμερη δράση αποτέλεσε μία πρώτη τάξεως ευκαιρία τοποθέτησης, περαιτέρω εδραίωσης και «δήλωσης» της παρουσίας του ελληνικού ψαριού στην Ισπανία, η οποία αποτελεί την δεύτερη μεγαλύτερη διεθνώς ξένη αγορά για τα ελληνικά ιχθυηρά, με τις ελληνικές εξαγωγές προς Ισπανία προϊόντων κεφαλαίου 03 της συνδυασμένης ονοματολογίας να ανέρχονται, σύμφωνα με τα στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ, στα 208,64 εκατ. ευρώ το 2023 (έναντι 224,18 εκατ. ευρώ το 2022) και στα 100,56 εκατ. ευρώ το εξάμηνο 2024 και με πολύ σημαντικές συνέργειες σε εταιρικό επίπεδο μεταξύ των δύο πλευρών (βλ. κυρίως Ομίλους Anagrama, Acuidelta-Γαλαξίδι, Profand-Ιχθυοτροφεία Κεφαλονιάς).

Πλεονέκτημα της δράσης αποτέλεσε το γεγονός ότι απευθυνθήκαμε σε επιλεγμένο και ειδικευμένο ισπανικό κοινό, στην γλώσσα του, προσπαθώντας να ενημερώσουμε αφ'

ενός σχετικά με την ποιότητα και τα υγιεινά χαρακτηριστικά των ελληνικών ιχθυηρών και αφ' ετέρου συνταγές ελληνικού ψαριού που μπορούν να χρησιμοποιηθούν και αξιοποιηθούν σε εδώ "supermarket" εστιατόρια. Σημειώτεον ότι μετά το πέρας εκάστης εκδήλωσης, διανεμήθηκαν στους μετέχοντες τσάντες με μικρά δώρα και έντυπο πληροφοριακό υλικό στην ισπανική γλώσσα, το οποίο παράχθηκε από την ΕΛΟΠΥ σε συνεργασία με την τοπική διαφημιστική εταιρεία ή / και απεστάλη από την Ελλάδα. Επίσης, ΕΛΟΠΥ σε συνεργασία με την διαφημιστική εταιρεία εξέδωσε δελτίο Τύπου.

Τόσο οι διακεκριμένοι Chefs, όσο και οι έγκριτοι δημοσιογράφοι που παρευρέθηκαν κατά την πρώτη και δεύτερη ημέρα της δράσης αντίστοιχα, εξέφρασαν θερμώς την ευχαρίστησή τους για τα εξαιρετικής ποιότητας ελληνικά προϊόντα που γεύθηκαν, τονίζοντας ότι θα μεταφέρουν τις θετικότερες εντυπώσεις τους στο ισπανικό κοινό, είτε μέσω των μενού των εστιατορίων τους (chefs), είτε μέσω δημοσιευμάτων και αναρτήσεων σε μέσα μαζικής ενημέρωσης και κοινωνικής δικτύωσης (δημοσιογράφοι και bloggers).

Τέτοιου είδους δράσεις αποτυπώνουν εξαιρετικά θετικό πρόσημο για τα ελληνικά προϊόντα στην ισπανική αγορά, συμβάλλοντας στην τόνωση της εξωστρέφειας και στην ενίσχυση των ελληνικών εξαγωγών, με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα για την ελληνική

επιχειρηματικότητα. Τονίζουμε εξάλλου την εξαιρετική συνέργεια που δημιουργήθηκε μεταξύ του Γραφείου ΟΕΥ, της ΕΛΟΠΥ και του Ισπανο-Ελληνικού Επιμελητηρίου κατά την προετοιμασία και υλοποίηση της δράσης. Η δράση, εφ' όσον ο αντίκτυπός της αξιολογηθεί θετικά από την ΕΛΟΠΥ, θα μπορούσε να ακολουθηθεί από ένα δεύτερο «βήμα» που θα συνίστατο στην επίσκεψη επιλεγμένων Ισπανών Chefs και κλαδικών δημοσιογράφων στην Ελλάδα (fam trip).

Εκδήλωση για την προβολή του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στη Μαδρίτη (18.10.2024)

Το πρωινό της 18ης Οκτωβρίου έλαβε χώρα σε κεντρικό ξενοδοχείο της Μαδρίτης εκδήλωση προβολής του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, η οποία τέθηκε υπό την αιγίδα της Ελληνικής Πρεσβείας. Η εκδήλωση σε συνέχεια αντίστοιχης προηγούμενης στο τέλος Μαΐου 2023, της οποίας την ευθύνη της διοργάνωσης είχε ο ελληνικός ταξιδιωτικός φορέας Sol De Grecia, απευθυνόταν σε δημοσιογράφους, εκπροσώπους ισπανικών ΜΜΕ, καθώς και σε εκπροσώπους ισπανικών ταξιδιωτικών πρακτόρων αλλά και ξενοδοχειακών Ομίλων. Στην εκδήλωση παρέστησαν και προέβησαν σε παρουσιάσεις της Κεντρικής Μακεδονίας αλλά και της Χαλκιδικής ως εξεχόντων τουριστικών προορισμών η υπεύθυνη του Τμήματος Τουριστικού Σχεδιασμού και Συντονισμού της Περιφέρειας Κεντρικής

Μακεδονίας κα Αλ. Γαϊτανάκη και ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού Τουριστικής Προβολής Χαλκιδικής κ. Γ. Μπρουτζάς, αντίστοιχα. Επίσης, στην εκδήλωση παρέστη η κα Λ. Μυλωνάκη, υπεύθυνη του Film Office της Περιφέρειας.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με χαιρετισμό του Έλληνα Πρέσβεως κ. Ηλ. Φωτόπουλου, που ακολουθήθηκε από σύντομη και περιεκτική παρουσίαση των κυρίων παραγόντων που καθορίζουν την ελκυστικότητα της Ελλάδας αλλά και ειδικότερα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ως κορυφαίων τουριστικών προορισμών διεθνούς εμβέλειας, από την Διευθύντρια του Γραφείου ΕΟΤ Μαδρίτης κα Κ. Κουρούσια.

Επισημαίνεται η παρουσία στην εκδήλωση του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του Ισπανο-Ελληνικού Εμπορικού Επιμελητηρίου, κ.κ. Α. Παππά και J. Beltrán, αντίστοιχα.

Κατά τις συζητήσεις που είχε ο Επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ με τους υπευθύνους από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αλλά και εταιρειών που παρέστησαν στην εκδήλωση, αυτή θα πρέπει να τύχει ανάλογης συνέχειας με διαρκή επικοινωνία και ενδεχομένως με διοργάνωση νέων δράσεων για την προβολή στην Ισπανία του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας ή και άλλων ελληνικών προορισμών στο εγγύς μέλλον, όπως εξάλλου συμβαίνει τους τελευταίους μήνες, με διοργάνωση αντίστοιχων δράσεων στη Βαλένθια (από την περιφέρεια Κεντρικής

Μακεδονίας) και στην Μάλαγα (από την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων).

Βελτίωση προβλέψεων για την ισπανική οικονομία από ΔΝΤ

Σύμφωνα με έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για τις οικονομικές προοπτικές διεθνώς, το Ταμείο αναθεώρησε ανοδικά τις προβλέψεις ανάπτυξης για την Ισπανία κατά 0,5 μονάδες για το τ.ε. στο 2,9% (ποσοστό αυξημένο σε σχέση με το 2,7% που αρχικά είχε υπολογίσει η ισπανική Κυβέρνηση), διατηρώντας τις προβλέψεις του για την αύξηση του ΑΕΠ στο 2,1% για το 2025 και αναδεικνύοντας την ισπανική οικονομία ως μια από τις πιο προηγμένες σε παγκόσμιο επίπεδο.

Σε ό,τι αφορά δημοσιονομικά θέματα ωστόσο, το Ταμείο εκτιμά ότι το φετινό έλλειμμα για την Ισπανία θα κλείσει στο 2,95%, καταγράφοντας μείωση σε σχέση με το 2023, με περαιτέρω μείωση και κατά το επόμενο έτος, στο 2,77%. Από το 2026, αναμένεται η διαφορά μεταξύ δημόσιων εσόδων και δαπανών να διευρυνθεί ξανά και να σταθεροποιηθεί στο 2,8% το 2029. Από την πλευρά των τιμών, το ΔΝΤ προβλέπει ότι ο ετήσιος πληθωρισμός στην Ισπανία θα διαμορφωθεί στο 1,9% στο τέλος τ.ε. και στο 1,8% τον Δεκέμβριο του 2025, σε σύγκριση με 2% στην ευρωζώνη. Το κατά κεφαλήν εισόδημα αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,7% για το τ.ε. και 1% το επόμενο έτος. Το αδύναμο σημείο της ισπανικής οικονομίας εξακολουθεί να είναι η ανεργία, όπου το ΔΝΤ προβλέπει

ποσοστό ανεργίας 11,6% για το τ.ε. και 11,2% για το 2025.

Τέλος σε ό,τι αφορά τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, το ΔΝΤ ζήτησε «φιλόδοξες» εσωτερικές μεταρρυθμίσεις που θα ενισχύσουν την τεχνολογία και την καινοτομία, θα βελτιώσουν τον ανταγωνισμό και την κατανομή των πόρων, θα προωθήσουν την οικονομική ολοκλήρωση και θα τονώσουν τις παραγωγικές ιδιωτικές επενδύσεις.

Την ίδια στιγμή η Πρώτη Αντιπρόεδρος της ισπανικής Κυβέρνησης και Υπουργός Οικονομικών, Μαρία Jesús Montero, ανακοίνωσε στη Γερουσία, ότι το ισπανικό Υπουργείο Οικονομικών αναβάλει την εφαρμογή της μεταρρύθμισης, η οποία καθιστούσε μόνιμες τις έκτακτες φορολογικές εισφορές που έχουν επιβληθεί εδώ και δύο χρόνια στα κέρδη Ομίλων τόσο του τραπεζικού κλάδου όσο και του τομέα ενέργειας. Η εν λόγω αναβολή εφαρμογής οφείλεται τόσο στην κοινοβουλευτική πίεση που ασκείται από τους εταίρους της Κυβέρνησης, όσο στην πίεση από πλευράς των ίδιων των πληττόμενων εταιρειών (Repsol, Iberdrola, Naturgy, Endesa που έχουν επανειλημμένως απειλήσει με «αποεπένδυση» και έξοδο από την ισπανική αγορά).

Εν λόγω μεταρρύθμιση αφορά δέσμευση συμμόρφωσης σε κοινοτική οδηγία που θεσπίζει έναν ελάχιστο φόρο σε εν λόγω μεγάλους πολυεθνικούς Ομίλους, μέσω της οποίας η ισπανική Κυβέρνηση προσδοκά να

μονιμοποιήσει τις ως άνω έκτακτες φορολογικές εισφορές. Η εκτελεστική εξουσία έχει περιθώριο έως το τέλος τρέχοντος μήνα για να επιτύχει μια διαπραγμάτευση που διαφαίνεται αρκετά περίπλοκη. Σε περίπτωση που οι εν λόγω προσπάθειες δεν ευδοκιμήσουν, το ισπανικό Υπουργείο Οικονομικών αναμένεται να εγκρίνει το μέτρο θέσπισης ελάχιστου φόρου, μέσω βασιλικού διατάγματος, το οποίο θα πρέπει στη συνέχεια να επικυρωθεί στο Κογκρέσο, εξακολουθώντας όμως να αντιμετωπίζει την τρέχουσα εύθραυστη κοινοβουλευτική ισορροπία.

Οικονομική ανάπτυξη Ισπανίας γ' τριμήνου 2024

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε σήμερα το ισπανικό Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INE), η ισπανική οικονομία μεγεθύνθηκε κατά το 3ο τρίμηνο τ.ε. με ρυθμό 0,8% σε τριμηνιαία βάση, έναντι ρυθμού 0,8% που είχε επίσης επιτευχθεί κατά το 2ο τρίμηνο του έτους. Σε ετήσια βάση, ο ρυθμός ανάπτυξης της ισπανικής οικονομίας το 3ο τρίμηνο τ.ε. ανήλθε σε 3,4% έναντι 2,9% κατά το 2ο τρίμηνο, γεγονός που αποδίδεται στην αύξηση του πληθυσμού των μεταναστών, στις καλές επιδόσεις του τουρισμού και της δημόσιας κατανάλωσης, στην συγκράτηση των τιμών, καθώς και στην ανθεκτικότητα που έχει επιδείξει η ισπανική βιομηχανία.

Οικονομικές πηγές τονίζουν ότι κατά το τρίτο τρίμηνο, η οικονομική δραστηριότητα ενισχύθηκε επίσης από την κατανάλωση των

νοικοκυριών, η οποία ανήλθε στο 1, 1% χάρη στην αύξηση του πληθυσμού και την προοδευτική ανάκαμψη της αγοραστικής δύναμης, σε μια εποχή που ο ρυθμός πληθωρισμού παρέμεινε στο 1, 8% σε ετήσια βάση τον Οκτώβριο. Παρά την ανάγκη μείωσης του δημόσιου ελλείμματος, η δημόσια κατανάλωση αποτελεί επίσης μοχλό ανάπτυξης, καταγράφοντας τριμηνιαία αύξηση που ανέρχεται στο 2, 2%.

Από την άλλη πλευρά, οι επενδύσεις υποχωρούν εκ νέου, καταγράφοντας τριμηνιαία μείωση 0,9%, αποτυπώνοντας την αδυναμία ανάκαμψης κατά την μετά την πανδημία περίοδο και εν όψει της κρίσεως των τιμών. Παρά την στήριξη της οικονομίας μέσω ευρωπαϊκών κονδυλίων και παρά την υγιή εικόνα των ισολογισμών των ιδιωτικών εταιρειών, οι επενδύσεις δεν επανεκκινούν, κυρίως λόγω της αύξησης των επιτοκίων, της αβεβαιότητας και της αύξησης του κόστους.

Τέλος κατά το τρίτο τρίμηνο τ.ε. αύξηση κατέγραψαν τόσο οι εξαγωγές (κατά 0,9%) και οι εισαγωγές (κατά 1,2%), όσο και οι τουριστικές δαπάνες, που συνεχίζουν να αυξάνονται εντατικά κατά 1,5%, με ρυθμό αύξησης όμως πιο μετριοπαθή συγκριτικά με το 2023.

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗ ΜΑΔΡΙΤΗ**

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-madrid@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο, σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.